

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de heer A. Slob
Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum
15 april 2021

Kenmerk
HT.mvdb/120103

Onderwerp:
Uitkomsten ledenpeiling Nationaal Programma Onderwijs en advies VOS/ABB

Geachte minister Slob,

VOS/ABB heeft met grote interesse kennisgenomen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Met deze brief reageer ik namens de leden van de profielorganisatie van openbare en algemeen toegankelijke scholen op de uitgezette regeling.

VOS/ABB heeft na kritische geluiden vanuit haar achterban een ledenraadpleging gehouden over het NPO. De peiling is uitgezet onder bestuurders en schoolleiders. Hierop kwamen 228 reacties binnen: 105 van schoolbestuurders en 123 van schoolleiders. Dit betreft ruim 40% van het VOS/ABB-ledenbestand. De verdeling tussen de onderwijssectoren is redelijk representatief voor de achterban van VOS/ABB. De peiling stond open van 30 maart tot en met 7 april.

Door de respondenten zijn veel zorgen over het NPO geuit, met name over het tijdpad tot de zomervakantie en de hoeveelheid werk die moet worden verzet. Dit knelt des te meer, doordat de situatie op de scholen vanwege de coronacrisis allesbehalve normaal is. Mede door de pandemie is er sprake van hoge werkdruk en uitval. Schoolleiders geven aan dat zij voor grote planningsvraagstukken staan en 'bomvolle dagen' draaien.

Ruim de helft (55%) van de respondenten in het primair onderwijs vindt dat de NPO-middelen in de huidige opzet van het programma zouden moeten worden afgewezen. In het voortgezet onderwijs vindt 42% van de respondenten dat. Dit zegt volgens VOS/ABB wat fundamenteels over de wijze waarop het NPO is gepresenteerd. Immers, het veld vraagt al jarenlang juist om investeringen.

Veel leden van VOS/ABB spreken zich wel degelijk positief uit over de beschikbaar komende middelen. Wel vragen ze daarbij vooral om structurele bekostiging om de uitdagingen binnen het onderwijs te kunnen volbrengen. Dus: structureel geld voor structurele onderwijsverbetering. VOS/ABB vraagt u daarom om bezinning op het gekozen tijdpad, zodat scholen (die nog midden in de crisis zitten) de ruimte en tijd krijgen om afgewogen keuzes te maken in overleg met hun schoolbestuur.

VOS/ABB wil u vanuit de uitkomst van de peiling de volgende adviezen meegeven bij de verdere uitrol van het NPO:

1. Geef de scholen/schoolbesturen voldoende tijd om tot overwogen plannen te komen vanuit de beoogde scan; schuif het tijdpad met 6 maanden op om scholen gelegenheid te geven tot een gedegen en overwogen aanpak te komen.
2. Zorg dat de genoemde Menukaart voldoende bewegingsruimte geeft om ook naar eigen inzicht interventies in te zetten naast *evidence based* interventies.
3. Buig de NPO-middelen om naar een deels vrij te besteden budget op basis van punt 2. Het nieuwe kabinet zou zich vervolgens moeten uitspreken over structureel geld, waarmee juist langdurig aan verbetering van onderwijskwaliteit kan worden gewerkt.
4. Geef hierin de onderwijsprofessionals ruimte en vertrouwen. Tijd en middelen voor kennisontwikkeling en professionalisering voor bijvoorbeeld maximaal 25%. Vertrouw erop dat zij binnen een haalbaar tempo onderwijsvertragingen zullen aanpakken en tegelijkertijd innovaties zullen inzetten.
5. Expliciteer de rol van de gemeente en laat de regie bij de scholen/schoolbesturen.
6. Geef ruimte en vertrouwen aan de schoolbesturen in relatie tot de verantwoordingsplicht via het jaarverslag; neem 4 jaar de tijd voor de uitvoering van het NPO.

De uitkomst van de peiling sluit naadloos aan op de inzet van de Onderwijsraad, zoals verwoord in zijn brief van 9 april jl. aan de informateur, de heer Tjeenk Willink. Daarin vraagt de raad nadrukkelijk aandacht voor het op orde brengen van de basiscondities voor goed onderwijs, gefundeerde politieke besluitvorming en een lange-termijnfocus op onderwijskwaliteit. Daarnaast dringt de Onderwijsraad aan op een duurzaam verbeter- en ontwikkelprogramma met de daarbij behorende bekostiging.

Ook De Staat van het Onderwijs 2021, die de Inspectie van het Onderwijs op 14 april presenteerde, geeft een duidelijk signaal dat de basiscondities op orde moeten worden gebracht. Dat vraagt structurele aanpak en investeringen. Dit geld kan maar één keer goed worden ingezet, zeker als het niet structureel wordt. Dat moet dus niet halsoverkop, maar goed doordacht en mét medeneming van de geluiden uit het veld.

VOS/ABB en de leden herkennen zich ook in de bevindingen van de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS) vanuit een peiling onder 300 directeuren en in de ideeën van een denktank van de christelijke profielorganisatie Verus (brief van 30 maart).

Tot slot vragen wij u om (h)erkenning van de getoonde inzet van de onderwijsprofessionals die zich gedurende het afgelopen jaar en nu nog steeds voortdurend flexibel opstellen om mee te bewegen in wat de coronacrisis van hen vraagt.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,
Vereniging VOS/ABB

Hans Teegelbeckers
directeur